

Utkast sakliste for SRY- møte 6 7. november 2017

Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 4 i 1. etg, Oslo
Møteramme: **10.00 – 15.30**

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Diskusjon og orienteringssak

- ✓ Lied utvalget informerer om sitt arbeid og mandat
- ✓ Udir orienterer om fagfornyelsen og arbeidet med kjerneelementer i læreplaner

Vedtaksaker

SRY- sak 18-06- 2017 Godkjenning av referat fra SRY møte 9.10.2017

SRY- sak 19-06- 2017 Mandat, strategi og aktivitetsplan for SRYs internasjonale arbeidsgruppe

SRY– sak 20-06-2017 Fagfornyelse av arbeidslivsbygget – Representanter fra SRY til referansegruppe

Diskusjons og orienteringssaker

- ✓ KD informerer om saker og prosesser innenfor fag- og yrkesopplæringsfeltet
- ✓ Bedre synliggjøring av SRY
- ✓ Plan for SRYs arbeid i perioden 2017 - 2021
- ✓ Presentasjon av statistikk om søkere til læreplass og godkjente kontrakter per 1. september 2017

Eventuelt

- ✓ Evaluering av møte

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-diskusjonssak	Lied-utvalget
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	Basert på diskusjonen i SRY utarbeider sekretariatet i samråd med SRYs ledelse eventuelt vedtak i saken.
Vedlegg	Mandat for Lied-utvalget

Lied-utvalget – utvalg som skal se nærmere på videregående opplæring

Bakgrunn

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) sendte henvendelse til Lied-utvalget 22. september 2017 der rådet ønsket å få en presentasjon av utvalgets arbeid.

Utvalget ble nedsatt i statsråd 1. september 2017. Utvalget skal blant annet vurdere om strukturen og innholdet i videregående opplæring gir elevene de beste forutsetningene for å lære og fullføre videregående. Gruppen skal også se på om opplæringen gir elevene kompetansen de trenger for å delta i samfunnet.

Ragnhild Lied er utvalgsleder presenterer utvalgets arbeid. Representanter fra sekretariatet til utvalget deltar også i møtet.

Forslag til vedtak

Basert på diskusjonen i SRY utarbeider sekretariatet i samråd med SRYs ledelse eventuelt vedtak i saken.

Mandat for offentlig utvalg om videregående opplæring

Bakgrunn

Det har ikke vært foretatt dyptgripende endringer i videregående opplæring siden Reform 94 og elevene møter i all hovedsak fortsatt samme tilbud og organisering i opplæringen som for 20 år siden. Fylkeskommunens ansvar for videregående opplæring og prinsippene for trepartssamarbeidet i fagopplæringen mellom nasjonale myndigheter, skoleeier og arbeidsliv har også stort sett vært de samme siden Reform 94.

Dagens modell

Dagens elever kan velge mellom åtte yrkesfaglige utdanningsprogram og fem studieforberedende utdanningsprogram når de starter i videregående opplæring. Det er også etablert enkelte lokale modeller. For å oppnå generell studiekompetanse må alle elever med ungdomsrett ha fellesfag og programfag, men antall programfag og krav til fordypning varierer mellom utdanningsprogrammene. Hovedmodellen for de yrkesfaglige elevene er to år i skole og to år som lærling i bedrift. Elever på yrkesfaglige utdanningsprogram kan ta ettårig påbygg til generell studiekompetanse enten etter Vg2, eller etter fullført fag- og yrkeskompetanse. Fra skoleåret 2017-2018 er tidsrommet for ungdomsretten til videregående opplæring utvidet slik at den går rett over i voksenretten.

Det er store utfordringer med dagens modell, blant annet:

- Frafallet etter fem år har helt siden Reform 94 ligget på rundt 30 prosent av hvert kull, på tross av en rekke satsninger og programmer de siste 20 årene. Selv om gjennomføringen har økt noe de siste to årene, er frafallet fortsatt på 27 prosent.
- Frafallet er spesielt stort på yrkesfaglige studieprogrammet, og det er en vedvarende mangel på læreplasser. De siste årene har det hvert år vært mellom 7 000 og 9 000 som ikke har fått læreplass.
- Videregående opplæring har over år vært utsatt for større og mindre justeringer for å bøte på ulike utfordringer. Resultatet er blant annet at innretningen på, og kravene til generell studiekompetanse varierer mellom ulike utdanningsprogrammer.

Mandat

Videregående opplæring skal gi elevene en opplæring som fremmer lærelyst, motivasjon og trivsel. De studieforberedende utdanningsprogrammene skal legge til rette for at elevene har et best mulig grunnlag for å starte i høyere utdanning og de yrkesfaglige utdanningsprogrammene skal ruste elevene slik at de kan møte arbeidslivet med relevant fag- eller yrkeskompetanse.

Utvalget skal blant annet vurdere:

- om videregående opplæring har en struktur og et innhold som legger til rette for at flest mulig fullfører videregående opplæring

- om dagens modell for videregående opplæring tilfredsstillende arbeidslivets- og samfunnets behov for kompetanse
- om dagens modell i tilstrekkelig grad fremmer lærelyst og motivasjon
- behovet for endringer i ansvarsfordelingen mellom nasjonale myndigheter, skoleeier og arbeidsliv
- behovet for å utvide ordninger for kompetanse på lavere nivå
- hvordan man kan legge best mulig til rette for at voksne skal kunne oppnå studiekompetanse/fagbrev/yrkeskompetanse

På bakgrunn av dette skal utvalget avgi:

1. en **delinnstilling** der utvalget beskriver utviklingen av dagens tilbud, organisering og ansvarsforhold, og gir en vurdering av styrker og svakheter ved dagens videregående opplæring. Utvalget skal bygge sine vurderinger på eksisterende kunnskapsgrunnlag, og innhente ny kunnskap der dette er nødvendig. Utvalget skal også vurdere styrker og svakheter ved dagens videregående opplæring sett opp mot land det er naturlig å sammenlikne med.
2. en **hovedinnstilling** som foreslår og vurderer ulike modeller for videregående opplæring. Dette innebærer innretningen på studiespesialiserende og andre studieforberedende utdanningsprogram, hovedmodellen og ansvarsforholdene i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, overganger mellom yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram, herunder påbygg til generell studiekompetanse. Utvalget skal komme med forslag til konkrete endringer i strukturen/organiseringen og fagsammensetning. Fellesfagenes plass og omfang i de ulike løpene skal vurderes.

Utvalgets forslag til modeller for videregående opplæring skal ivareta mangfoldet i elevgruppen. Elevens behov og interesser skal ivaretas, og det skal legges vekt på at opplæringen er relevant for elevenes aktive deltakelse i samfunnet, arbeidslivet og høyere utdanning.

Hovedinnstillingen skal bygge på delinnstillingen, og minst ett av utvalgets forslag til modell skal kunne realiseres innenfor dagens ressursrammer.

Retten til videregående opplæring skal videreføres. Det er en forutsetning at opplæringen fortsatt skal være tilrettelagt for alle uavhengig av kjønn, bosted, bakgrunn og funksjonsnivå. Prinsippene som ligger til grunn i den pågående fagfornyelsen skal videreføres. Utvalget skal bygge videre på arbeidet som er gjort i forbindelse med gjennomgangen av tilbudsstrukturen på yrkesfag.

Det vil bli etablert en referansegruppe bestående av arbeidslivets parter og lærerorganisasjonene. Utvalget skal ha jevnlig møter med referansegruppen. Utvalget skal holde referansegruppen orientert om sitt arbeid, f.eks. om aktuelle problemstillinger og fremdrift i arbeidet. Utvalget skal sørge for at partene får mulighet til å komme med innspill til utvalgets arbeid.

Det skal også legges til rette for at andre relevante organisasjoner og fagmiljøer kan legge fram sine synspunkter og problemstillinger. Utvalget skal ta opp spørsmål om tolking eller avgrensning av mandatet med Kunnskapsdepartementet. Departementet sørger for sekretariat til utvalget.

Delinnstillingen skal leveres ett år etter at utvalget har startet sitt arbeid, og hovedinnstillingen to år etter utvalgets oppstart.

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-orientingssak	Fagfornyelsen og arbeidet med kjerneelementer i læreplaner
Dokument	Til orientering
Innstilling	Informasjonen tas til orientering
Vedlegg	

Fagfornyelsen og arbeidet med kjerneelementer i læreplaner

Arbeidet med å fornye Kunnskapsløftet er i gang. Målet er å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Verdigrunnlaget skal løftes fram i læreplanene, og elevene skal blant annet jobbe tverrfaglig med demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring.

Dagens fag skal beholdes, men innholdet skal fornyes. Krittisk tenkning og refleksjon vil bli en viktig del av hva elevene skal lære i skolen. I tillegg skal de praktiske og estetiske fagene styrkes. Direktoratet ønsker også mer kreativitet i skolen og at elevene skal lære på nye måter. Nye læreplaner vil være klare for elevene høsten 2020.

Hva blir nytt?

Arbeidet med nye læreplaner skal bygge videre på Kunnskapsløftet, og bli et bedre arbeidsverktøy for skolen. Dette vil gi nye måter å jobbe med læreplanene på, og følgende vil blant annet bli nytt:

- ✓ Mer relevant innhold og sammenheng i fagene
- ✓ Progresjon i elevenes læring skal bli tydeligere i læreplanene

Læreplanene skal fremdeles ha kompetansemål, og de grunnleggende ferdighetene skal videreføres, men det skal tydeliggjøres hvor de skal inn i fagene.

Arbeidet med fagfornyelsen er delt inn i tre faser

I den første fasen skal direktoratet gjøre en prioritering av fagenes innhold. Dette legger grunnlaget for den andre fasen, som er selve læreplanutviklingen. I fase tre skal skoler, skoleeiere og lærerutdanningene forberede seg på å ta læreplanverket i bruk.

2017- 2018 kjerneelementer i fag og læreplanstruktur

- 7. September - Første skisse på hva som skal være det viktigste i fagene
- 27. september - Frist for å gi tilbakemelding på skissene
- 23. oktober - Andre skisse på kjerneelementer publiseres på udir.no
- 10. november - Frist for å gi tilbakemelding på skissene
- Feb. / mars 2018 - Ferdige utkast publiseres på udir.no og alle kan gi innspill på utkastene
- Juni 2018 - Kunnskapsdepartementet fastsetter kjerneelementer i fag
- August 2018 - Læreplangrupper starter

I denne perioden skal direktoratet prioritere hvilket innhold læreplanene skal ha, og sørge for at det er gode sammenhenger mellom fagene. Det skal blant annet jobbe med følgende:

- **Kjerneelementer i de ulike fagene**
Kjerneelementer er det elevene må lære for å kunne mestre faget og det mest betydningsfulle innholdet elevene skal lære på skolen. Kjerneelementer skal bestå av sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget. Vi har satt sammen egne grupper som skal definere hva som skal være de ulike fagenes kjerneelementer.
- **Hvordan de tverrfaglige temaene skal integreres i fagene**
Demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling og folkehelse og livsmestring skal være gjennomgående temaer i alle skolefag. Vi skal beslutte hvordan disse temaene skal integreres i fagene.
- **Struktur i læreplanene**
Dagens læreplanstruktur med formål i faget, hovedområder, kompetansemål og grunnleggende ferdigheter i faget kan bli endret. Hvordan strukturen i læreplanene blir, vil avhenge av hvordan kjerneelementene i fagene vil se ut.
- **Hvordan verdigrunnlaget og overordnet del skal integreres i fag**
Verdiene og prinsippene slik de fremkommer i ny overordnet del skal integreres i fagene. I arbeidet med kjerneelementer og senere i utviklingen av nye læreplaner i fag skal disse verdiene og prinsippene integreres og konkretiseres der det er naturlig i det enkelte fag
- **Hvordan de grunnleggende ferdighetene skal integreres i fag**
De grunnleggende ferdighetene skal integreres i fag der det er naturlig. Noen fag vil være nærmere knyttet til noen grunnleggende ferdigheter enn andre fag. Dette skal få konsekvenser i fornyet læreplanverk, og det skal tydeliggjøres hvilke fag som har et særlig ansvar for å integrere enkelte ferdigheter.

2018-2019 læreplanene utvikles

I denne perioden skal direktoratet utvikle læreplanene og veilednings- og støtteressurser.

Utvikle læreplanene

Direktoratet vil sette sammen læreplangrupper av lærere med praktisk erfaring fra skolen. I tillegg vil vi ha med fagpersoner med relevant faglig, pedagogisk, didaktisk kompetanse som skal være med å utvikle læreplanene for de enkelte fagene.

Læreplangruppene blir etablert i løpet av mai 2018. Utlysning og mer informasjon om hvordan dere kan foreslå personer til dette arbeidet vil komme på udir.no innen februar 2018.

Før læreplanene blir fastsatt som forskrift skal læreplanene på offentlig høring.

Utvikle veilednings- og støtteressurser

Direktoratet vil utvikle veilednings- og støtteressurser i samarbeid med skoler og de som jobber med læreplaner i det daglige. Vi har allerede startet arbeidet med å undersøke hva skolene trenger av støtte i arbeidet med læreplanene.

Dette arbeidet er planlagt å være ferdig i løpet av 2019.

2019-2020 - skolene forbereder seg

Skoler, skoleeiere og lærerutdanningene skal få mulighet til å forberede seg på å ta det nye læreplanverket i bruk. Dette året kan skoler og skoleeiere organisere gode prosesser og gjøre seg kjent med å ta i bruk læreplanverket i sin egen praksis.

I denne perioden vil skolene ha tid å jobbe med læreplanverket, og forberede seg på å ta det i bruk.

Skoleåret 2020-2021 – nye læreplaner tas i bruk

Planen er at nytt læreplanverk med nye læreplaner skal tas i bruk i klasserommene.

Prosjektleder for arbeidet med fagfornyelsen i Udir Tone Børresen Mittet vil orientere om arbeidet på SRY møte.

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering

Referat fra konstituerende møte i SRY-møte 5, 2017

Dato: 13.9.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo
Godkjent: Utkast pr. 24.10.17

Tilstede:

SRY

Trude Tinnlund, LO
Mette Henriksen Aas, LO
Benedikte Sterner, LO
Ingeborg Marie Østby Laukvik, NHO
Kristian Ilner, NHO
Jorunn Leegaard, KS
John Arve Eide, KS
Turid Semb, KMD
Einar Hanisch, YS
Kari Hoff Okstad, Spekter
Astrid K. Moen Sund, Utdanningsforbundet
Madeleine Fallang, EO
Stian Sigurdsen, Virke

Forfall:

Knut Øygard, LO
Ole Erik Almlid, NHO
Anne- Cathrine Hjertaas, KS
Terje Skyvulstad, Utdanningsforbundet
Bente Sjøgaard, YS
Sture Berg Helgesen, KD
Borghild Lindhjem- Godal, KD

Observatør

Siv Andersen, SIU
Dagfinn Hertzberg, KD
Marianne Røgeberg, NFD

Utdanningsdirektoratet

Karl Gunnar Kristiansen
Aina Helen Bredesen

1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak

Innkalling og dagsorden enstemmig godkjent.

2. Godkjenning av referat fra SRY møte 13.9.2017

Vedtak

Referat enstemmig godkjent.

3. Behandling av diskusjons og orienteringssak

Delmål 4 i oppdragsbrev 11-14: Vurdering av prosesser og prinsipper for styringen av tilbudsstruktur

Utdanningsdirektoratet har valgt å dele oppdraget er delt i to temaer:

Tema 1- System for å ivareta og oppdatere det yrkesfaglige opplæringstilbudet

En stor utfordring for et offentlig utdanningssystem er å sørge for at innholdet i og innretningen på opplæringen er relevant for samfunnets og arbeidslivets fremtidige kompetansebehov. Som et delmål i oppdraget om å gjennomgå tilbudsstrukturen er Udir bedt om å vurdere prosesser og prinsipper for hvordan utdanningstilbudet på yrkesfag styres. Hovedutfordringen er at hyppigheten av saker er lav, og at saksbehandlingen tar lang tid.

Udir har laget et første utkast til svar på denne delen av oppdraget hvor vi tar utgangspunkt i tre aspekt av systemet:

1. Å forbedre kunnskapsgrunnlaget
2. Å forbedre arbeidsmetoder
3. Å forenkle saksgangen

SRY mener direktoratet har valgt en god og systematisert innfallsvinkel til oppdraget. Selv om kunnskapsgrunnlaget kan synes å være godt, er det viktig å videreutvikle dette for å sikre et kunnskapsgrunnlag som er så godt som mulig. Her kan nevnes informasjon om arbeidsmarkedsutfall for nyutdannede fagarbeidere.

SRY er opptatt av at systemet for oppdatering av de yrkesfaglige opplæringstilbudene skjer gjennom å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget, forbedre arbeidsmetoder og forenkle saksgangen. Et viktig moment i arbeidet er da å konsekvens utrede de tiltak som innføres. SRY mener også det er viktig at beslutninger om endring i tilbudsstrukturen skjer på lavest mulig nivå. Det vil kunne bidra til raskere endringer i tilbudsstrukturen.

Tema 2- Vurdere hvordan fylkeskommunen forvalter tilbudsstrukturen blant annet gjennom sine dimensjoneringsprosesser

Udir er i delmål 4 i oppdragsbrev 11-14 også bedt om å vurdere hvordan fylkeskommunen forvalter tilbudsstrukturen blant annet gjennom sine dimensjoneringsprosesser.

Direktoratet ser i den forbindelsen nærmere på følgende elementer:

- Gjeldende rett til opplæring, fylkeskommunens plikter og yrkesopplæringsnemndas rolle
- Eksisterende kunnskap på feltet om fylkeskommunens arbeid med dimensjonering
- Beskrivelse av dimensjoneringen i fylkeskommunene
- Utfordringer med ny tilbudsstruktur for yrkesfagene og ny regionstruktur
- Behov for aktiviteter på nasjonalt nivå
- Tre pekere til aktiviteter som nasjonale myndighetene kan iverksette for å bidra til bedre dimensjonering av opplæringstilbudet

SRY mener at et økt fokus på rådgivning og karriereveiledning vil bidra til at elevene får kunnskap om kompetansebehovet i arbeidslivet. Denne kunnskapen vil kunne endre ungdommens søkermønster mot de bransjer der det er behov for flere fagarbeidere.

SRY mener det bør utvikles en nasjonal standard på karriereveiledning slik at dette ikke er ulikt i fylkene. Karriereveiledning må utvikles som et supplement til rådgivningstjenesten i skolen, ikke i stedet for.

Det bør videre stimuleres til at Y- nemndene blir navet i dimensjoneringsarbeidet, dette i samspill mellom fylke, skole og arbeidsliv. I tillegg er opplæringskontorene en viktig ressurs i dimensjoneringsarbeidet.

Mange av fylkespolitikerne vektlegger søkerens ønsker og ikke arbeidslivets behov i dimensjoneringsarbeidet. Dette er en utfordring i forhold til arbeidslivets mulighet for å kunne tilby lærekontrakt i fag.

Utdanningsmyndighetene bør unngå mer statlig styring og heller utvikle et godt kunnskapsgrunnlag der forskning, analyseverktøy og statistikk blir en del av fylkeskommunenes verktøykasse.

Vedtak

SRY mener direktoratet har valgt en god og systematisert innfallsvinkel til oppdraget. Innspillene fra debatten i møtet oversendes Utdanningsdirektoratet.

4. Behandling av vedtakssaker

SRY– sak 15-05-2017 Oppfølging av mandat for SRY.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt mandat for SRY 2017 – 2021. SRY skal ha et overordnet ansvar og strategisk perspektiv, som bygger på relevant arbeidslivskompetanse. SRY skal være et forum for dialog mellom departementet, partene i arbeidslivet, elev- og lærerorganisasjonene og skoleeier. Som et ledd i å operasjonalisere punktene i mandatet arbeidet rådet i tre grupper.

SRY mener det er viktig å utvikle en helhetlig plan for rådets arbeid både i et kortsiktig og langsiktig perspektiv. Planen må ta opp i seg viktige og overordnede prosesser som både utdanningsmyndighetene og partene i arbeidslivet identifiserer.

SRY mener arbeidet med arbeidsgrupper bør videreføres. Imidlertid bør antall arbeidsgrupper begrenses og grupper som ikke er aktive legges ned. SRYs arbeidsgruppe med mandat for faglige råd og arbeidsgruppen som fulgte og rapporterte om læreplass situasjonen under finanskrisen legges ned. SRYs internasjonale arbeidsgruppe videreføres.

Innspillene fra gruppearbeidene er oppsummert i vedlegg 1.

Vedtak

Basert på innspillene fra gruppene og diskusjon i plenum utarbeider sekretariatet i samarbeid med rådets ledelse et forslag til handlingsplan for SRY.

SRY- sak 17-05-2017 Møteplan for SRY 2018

Sekretariatet la frem forslag til møteplan for SRY 2018. Sekretariatet har tatt utgangspunkt i seks møter som i 2017.

Møter 2018	Tidspunkt
SRY møte 1-2018	Uke 7, torsdag 15. februar
SRY møte 2-2018	Uke 14, torsdag 5. april
SRY møte 3-2018	Uke 24, torsdag 14. juni
SRY møte 4-2018	Uke 36, torsdag 6. september
SRY møte 5-2018	Uke 44, torsdag 1. november
SRY møte 6-2018 + julemøte	Uke 49, torsdag 6. desember

Vedtak

Møteplan for SRY enstemmig godkjent

5. Behandling av diskusjons og orienteringsaker**Samfunnskontrakten for flere læreplasser – Halvårlige rapporteringer om arbeidet.**

Kunnskapsdepartementet orienterte om arbeidet med samfunnskontrakten for flere læreplasser 2016 – 2020 der målet er at alle kvalifiserte søkere skal få tilbud om læreplass. Innsatsområdene knyttes til etablering av lokale nettverk for å skaffe flere læreplasser og rekruttering av flere læreplasser.

Kunnskapsdepartementet og partene i Samfunnskontrakten inviterer til arbeidsseminar om målrettet innsats for å skaffe flere læreplasser. Arbeidsseminaret vil handle om hvordan man best kan ta tak i læreplassutfordringene. Lære av hverandre og spre de gode idéene (erfaringsdeling). Målgruppen for seminaret vil være fagopplæringsjefer i fylkeskommunene og leder av yrkesopplæringsnemnd eller leder av lokalt nettverk.

I arbeidet med samfunnskontrakten arbeides det også med en ny versjon av Finn lærebedrift (utdanning.no). Versjonen vil gi bedre oversikt over bedriftsstruktur og få en mer treffsikker søkefunksjon.

Vedtak

Informasjonen tas til orientering

Yrkesfagspesifikke deler i læreplanene i norsk, engelsk og samfunnskunnskap

I fagfornyelsen ifølge St.Meld.28 (2015 – 2016) er Utdanningsdirektoratet bedt om å «innføre en utdanningsprogramspesifikk del i de yrkesfaglige læreplanene i fellesfagene matematikk og naturfag. Faggjennomgangen i norsk, engelsk og samfunnskunnskap skal også vurdere behovet for yrkesfagspesifikke deler i disse læreplanene.»

Med bakgrunn i ovennevnte ba Utdanningsdirektoratet om innspill på konkrete problemstillinger knyttet til størrelsesorden på utdanningsspesifikk del av fellesfag og om yrkesfaglige elever burde få opplæring i engelsk samlet over ett år.

Basert på innspillene i møtet besluttet SRY at Astri K. Moen Sund og Kristian Ilnér utarbeider forslag til innspills notat (vedlegg2)

Vedtak

Basert på diskusjonen utarbeider Astri K. Moen Sund og Kristian Ilnér forslag til innspill til Utdanningsdirektoratet. Notatet sendes SRYs medlemmer for kommentar før oversendelse til Udir.

Evaluering av møte

Et godt møte der organiseringen av arbeidet med konkretisering av SRYs mandat og arbeid i grupper var positivt.

Vedlegg 1

Gruppe 1

- Viktig at SRY jobber mot et seriøst og fremtidsrettet arbeidsliv, eksempelvis som i byggebransjen. Det kan vurderes å nedsette arbeidsgruppe som tar utgangspunkt i dette og som selv definerer mandatet og SRYs rolle.
- Synliggjøre hvilken kompetanse fagbrevet gir, eksempelvis BUA-faget, et fag som har utviklet seg over tid. Hvordan kan man gi yrkesfagene bedre status og synliggjøre kompetansen fagbrevet gir?
- Kjønnsbalanse inn i arbeid og utdanning, fortsatt segregert, fortsatt skjev balanse
- Miljøbevissthet og HMS
- Hvilke pågående arbeidsgrupper viktige? Den internasjonale arbeidsgruppen og ny gruppe som skal jobbe mot fremtidsrettet arbeidsliv bør videreføres
- Viktigheten av generelt godt kunnskapsgrunnlag, hva mener vi med kunnskap? Hva finnes? Utviklingsredegjørelsene til FR – synliggjøre disse bedre.
- SRYs mandat: Særlig to punkter det må tas tak i: 1) ta initiativ til forskning og 2) aktiv rolle internasjonalt arbeid. Handler om et arbeidsliv der fagarbeiderens rolle må synliggjøre. Lage en struktur for hvordan SRY kan jobbe videre med disse temaene.
- Innovasjon i fagopplæringen - Forskningsrådet og Innovasjon Norges rolle inn i dette arbeidet. Nedsette arbeidsgruppe som kan analysere dette videre og lage forslag til mandat
- Hvordan blir kompetansen til fagarbeidere brukt og hva ligger i den? Kunnskapen om dette er svak i arbeidslivet for en del fag. Eksempel BUA-faget

Gruppe 2

- Utvikle Fy bedre: jenter og teknologi, kjønnsbalanse ulike departementer og deler av staten, kan også invitere andre deler av regjering/staten
- Bevissthet på å være proaktiv
- Være litt uavhengig av hvordan staten er organisert også
- FY i en spagat: mange ting på en gang, f.eks. både studieforbereidende og fagopplæring: hvordan bidra til å få fram egenart og særtrekk for en handlingsplan
- Karriereveiledning: hvordan få mer kompetanse om fagopplæring
- Kompetanse Norge og karrierearbeidet deres?
- FY i den samlede utdannings- og kompetansepolicen: informasjonsbehov og forståelse
- Behovet for yrkesfaglærere og rekruttering av lærere
- Status og info om FY: Hva kan gjøres i grunnskolen? Få annen kunnskap
- Silotenkninga
- Klyngeerfaringer som eksempel når det gjelder kompetanse
- Forskning og innovasjon, opposisjon ved diskusjoner i SRY: Få noen som kan si noe om hva skal vi (SRY) gjøre med dette? Ikke bare "Det var interessant, vi går videre"
- Eks: kapasitetsløft utlysning i FR
- Bidra til ... pkt 3: Ref. politiske beslutninger om dimensjonering og unges rett der det fattes vedtak politisk om unges valg
- Fremme status - FY også knyttet til grunnskole, men også faglærerrekuttering, yrkesfaglærerløftet
- Hva vet ungdom og andre om fagopplæring

SRY bør bidra til å synliggjøre egenart. SRY kan heve seg over hvordan staten er organisert i sin tilnærming og valg av tema (arbeidsliv, kjønn, samlet kompetansepolicen)

SRY bør åpne seg mer utover, få innspill og ta opp aktuell forskning, men og med et opplegg for opposisjon. SRY bør være mer proaktive, se etter "mørkt fastland"

Gruppe 3

- I saksforberedelsene ha med både utdanningsperspektiv og arbeidslivsperspektiv
Hva betyr det for partene?
- SRY sette saker på dagsorden i tillegg til å håndtere innspill fra direktoratet og departement, også klokt å lage en handlingsplan for arbeidet
- Eksempler på saker og temaer; fag- og yrkesopplæringens betydning for verdiskapning/samfunns- og arbeidsliv og utviklingen videre, hva betyr utviklingen i arbeidslivet for fag- og yrkesopplæringen, konsekvenser for digitalisering og innovasjon, arbeidsinnvandring og fag- og yrkesopplæring mm
- Sikre bedre arbeidsprosesser – litt lenger tid på sakspapirer til forankring og forarbeid.
- Sette temaer på dagsorden til neste år i forbindelse med behandling årsplan
- KD bør ha en fast orientering på hvert møte slik at SRY får info om saker på et tidlig tidspunkt
- Sette eksterne innledere på dagsorden på de ulike temaene – f.eks. leder KBU
- SRY spille inn til KBU på temaer som det er behov for å utrede – med særlig fokus på fagopplæringen
- SRY løfte fram temaer og forskningsbehov, formidle forskning og vise hva som fungerer godt i fagopplæringen – rolle i å fram snakke fag- og yrkesopplæringen
- Synliggjøre SRY utad i større grad, løfte fram gode eksempler og historier
- SRY sette opp mål og aktiviteter for hele perioden – utfra utfordringsbildet – eks dimensjonering
- Læreplasser – regionalt / lokalt arbeid
- Karriereveiledning
- Obs – viktig at SRY setter opp mål og aktiviteter som SRY kan nå resultater på

Vedlegg 2

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
18.10.2017Vår
referanse:

Deres dato:

Deres
referanse:

Yrkesspesifikke deler i læreplanene i norsk, engelsk og samfunnskunnskap

Innledende kommentar:

Fellesfagene i videregående opplæring er de 6 fagene som sammen med programfagene og yrkesfaglig fordypning utgjør generell studiekompetanse. Fellesfagene er norsk (393 timer), engelsk (140 timer), samfunnsfag (84 timer), historie (140 timer), matematikk (224 timer) og naturfag (140 timer). Fagene er viktige både for den yrkesfaglige utdanningen og som grunnlag for videre studier, både fagskole og universitets- og høyskolestudier.

Med Reform 94 ble retten til videregående opplæring innført som et ledd i arbeidet med å heve det allmenne kompetansenivået og styrke elevenes mulighet til å ta ansvar i eget liv. Det skulle bli lettere å oppnå generell studiekompetanse via yrkesfaglige retninger. Det er viktig å understreke at fagkompetansen disse fagene gir er felles for elever på studieforbereende og yrkesfag utdanningsprogram.

Det ble forutsatt at opplæringen i de felles allmenne fagene skulle yrkesrettes for å gjøre opplæringen mer relevant for de ulike yrkesretningene, og dermed mer interessant og relevant for elevene. I St meld 28 heter det at «Flere analyser viser at læreplanene for fag i grunnskolen og fellesfagene i videregående opplæring har et omfattende innhold som gjør det utfordrende for lærere å få nok tid til å legge godt nok til rette for elevenes dybdelæring». Utfordringene knyttet til fellesfagene ligger med andre ord til hele elevgruppen.

SRY mener at kryssløp mellom ulike fag og utdanningsprogram kan gi utfordringer for yrkesspesifikke moduler, eller deler av læreplanene. Dette må løses i Utdanningsdirektoratets forslag og ikke overlates til høringer eller skolene i ettertid.

Kommentarer til Utdanningsdirektoratets forslag:

Matematikk og naturfag

1. I Meld. St. 28 (2015-2016) antydes det en størrelsesorden på 20-30% utdanningsspesifikk del. Har SRY noen mening om hvor stor denne prosentandelen bør være?

SRY synes det er uklart om prosenten måles etter læreplanens innretning, kompetansemålene, antall timer eller undervisningen i fagene. SRY synes heller ikke det er klart om det skal være yrkesspesifikke deler for *hvert* utdanningsprogram, eller om det skal være for *noen* utdanningsprogram.

SRY er opptatt av at sluttkompetansen i fellesfagene gir en sluttkompetanse som likeverdig innen alle utdanningsprogrammene og som gir en tilnærmet lik plattform for videre studier.

Engelsk

1. Direktoratet foreslår likeverdige forhold under opplæringen slik at YF-elever også får opplæring i engelsk samlet over ett år. Har SRY synspunkter på dette?

Med stadig mer internasjonalisering av bransjer (og samfunnet for øvrig), samt bruksanvisninger etc. på engelsk, mener SRY at det er fordelaktig at engelsk går over to år slik at elevene får øvd faguttrykk, engelskforståelse og muntlige ferdigheter begge år, og kan bruke engelsk i tverrfaglige sammenhenger. Opplæringen blir da mer relevant for det arbeidslivet som venter dem.

Et argument til for å beholde engelsk over to år er at det kan bli veldig mange undervisningstimer for elevene på Vg1 dersom programfagstilbudet på Vg1 nå utvides i forbindelse med endring på tilbudsstrukturen.

Vi vet også at elever på yrkesfag i dag har lavere score i engelsk enn elever på de studieforbereende utdanningsprogrammene og vi er usikre hvordan det vil slå ut dersom man står over engelsk på Vg1, og får full pakke på Vg2.

Uansett hvilken ordning som velges av Utdanningsdirektoratet må dagens ordning med sluttvurderingen opprettholdes så lenge engelsk er et studieforbereende fellesfag.

Norsk og engelsk

Bør læreplanen i norsk og engelsk i yrkesfaglige utdanningsprogram heller videreutvikles i retning av en tilpasset variant av modellen for matematikk, for eksempel med én felles del for YF og SF (70-80%) og med én del utdanningsspesifikk del (20-30%) for henholdsvis yrkesfag og studieforbereende?

SRY mener det er viktig å yrkesrette fellesfagene. Yrkesretting som begrep er en god ide, men det har vært uklart hvordan dette skulle gjøres. SRY mener langt på vei at mye kan gjøres i praksis dersom man unngår sammenslåing av klasser i fellesfag på tvers av fag og utdanningsprogram, at skolene har utstyr og kompetanse som læreplanene krever.

- *Hvilke fordeler og utfordringer ser SRY med en slik modell?*

Vi støtter yrkesretting av fellesfag på yrkesfaglige utdanningsprogram. Klare fordeler er at opplæringen vil bli mer relevant for elevene og kompetansen de får vil være mer attraktiv for fremtidige arbeidsgivere. Se kommentarer under spørsmålene.

Det er viktig at dette ikke hindrer elevene i å gå videre til studieforbereende/påbygg, eller å få sluttkompetanse som fagarbeider. Fellesfagene på YF må derfor likestilles med fellesfag på SF.

- *Bør gjeldende eksamensordning videreføres dersom det innføres en læreplan med ulike spesifikke deler for yrkesfag og studieforbereende?*

Hvis det innføres en læreplan med spesifikke deler for yrkesfag og studieforbereende så må det ses på eksamensordningen også, dette for å vise at både den yrkesfaglige delen og studieforbereende delen har betydning for en sluttvurdering i faget. Eksamensoppgaver og eksamensform bør gjenspeile innholdet i læreplanen så langt det lar seg gjøre. Begge deler må være sentralt gitte eksamener.

Sammenheng til videreføring av FYR-prosjektet

I forskrift til Opplæringsloven § 1. 3 står det at «Opplæringa skal vere tilpassa dei ulike utdanningsprogramma.» Gjennom det nasjonale FYR-prosjektet (*Fellesfag – Yrkesfag – Relevans*, 2013-2016) har de videregående skolene i større grad satt yrkesretting og relevans på den pedagogiske dagsorden. Samtidig bunner utdanningsmyndighetenes ønske om å videreføre FYR i en erkjennelse at det er mer å gå på. I videreføringen av FYR skal fylkene derfor drive kompetanseutvikling for skolens mellomledere til å lede utviklingsprosesser generelt og det tverrfaglige samarbeidet om læring, yrkesretting og relevans ved egen skole spesielt. En tydeligere yrkesretting av fellesfagene innholdsmessig vil virke positivt sammen med fylkenes satsing på videreføringen av FYR.

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Oslo, Utdanningsdirektoratets lokaler

SRY-sak 19-06-17	SRYs strategi knyttet til å ha en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet om utviklingen av fag- og yrkesopplæringen SRY. Videreføring av arbeidsgruppe
Dokument	Til behandling
Innstilling	SRY viderefører det internasjonale arbeidet gjennom en egen arbeidsgruppe: SRYs internasjonale gruppe. SRY vedtar gruppens forslag til strategi (vedlegg 1) med de endringer som eventuelt kommer i møtet 07.11.17. SRYs internasjonale gruppe legger fram forslag til handlingsplan for sitt arbeid til neste møte 14.12.17.
Vedlegg	Vedlegg 1: SRYs internasjonale strategi 2017-2021

Bakgrunn for saken

Hvorfor skal SRY spille en aktiv rolle i internasjonalisering?

Stortingsmelding nr. 14 (2008-2009) *Internasjonalisering av utdanningen*. Tiltak for grunnopplæringen fremhever internasjonalisering som et virkemiddel til kvalitet og faglig utvikling i opplæringen. Stortingsmeldingen vektlegger dessuten at partene i arbeidslivet bør involveres sterkere i arbeidet med internasjonale spørsmål knyttet til fag- og yrkesopplæringen, ikke bare for å øke mobilitet i fag- og yrkesopplæringen, men også i arbeidet med internasjonalisering hjemme med sikte på å øke kvaliteten og relevansen i opplæringen.

Prioritering av ressurser

I forrige oppnevningssperiode (2012-sept 2017) i behandlingen av SRY-sak 25-04-2012 nedsatte SRY «en arbeidsgruppe som skulle vurdere hvordan SRY kunne involveres i arbeid med internasjonale spørsmål i fag- og yrkesopplæring». Arbeidsgruppen la fram en strategi for samarbeid med arbeids- og næringsliv i internasjonale spørsmål for SRY i 2013 med sikte på å styrke det internasjonale perspektivet i fag- og yrkesopplæringen. Etter gruppens gjennomgang av strategien i 2016 ble den funnet for ambisiøs ut fra gruppens ressurstilgang og fire hovedområder ble derfor prioritert ut oppnevningssperioden:

1. saker av interesse for nasjonal politikktutforming i ACVT/DGVT¹
2. den europeiske lærlingealliansen (EAFA)²
3. SIUs internasjonaliseringskonferanse (IKG)

¹ ACVT= Advisory Committee for Vocational Training. En formalisert partssammensatt komite, der EU- og EØS-land som er medlemmer møtes 2 ganger per år for å spille inn råd til EU-kommisjonen i saker som angår fag- og yrkesopplæring. DGVT= Director Generals in Vocational Training. Dette er uformelle møter som holdes i EUs presidentskapsland 2 ganger pr år, der ekspedisjonssjefer med ansvar for fag- og yrkesopplæring fra EU- og EØS-land møter.

² EAFA= European Alliance for Apprenticeships. SRY tegnet pløkke (opprop) til EAFA i 2015. Den europeiske lærlingealliansen jobber for å fremme kvalitet i lærlingeordninger, samt mobilitet av lærlinger.

4. OECDs workshop for workbased learning³

SRYs arbeidsgruppe avla rapport til SRY om disse aktivitetene i april 2016 og juni 2017.

SRYs mandat 2017-2021 fordrer en aktiv rolle

SRY er konstituert og mandatet for SRY for oppnevningsperioden 2017-2021 presiserer at SRY bla skal:

- «*ha en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet om utviklingen av fag- og yrkesopplæringen*».

Det nye mandatet åpner også for at SRY kan opprette grupper under seg for å jobbe frem saker som skal fremmes i SRY i tråd med mandatet. Det er fortsatt behov for en gruppe som kan systematisere det internasjonale kunnskapsgrunnlaget for SRY. SRY foreslår at arbeidsgruppen videreføres og heretter benevnes «*SRYs internasjonale gruppe*». Gruppen skal ha fokus på internasjonale prosesser og aktiviteter som kan bidra til å utnytte internasjonale erfaringer i det nasjonale arbeidet med SRYs mandat. Hensikten må være å spille en aktiv rolle, slik at vi kan bidra til å dra bedre nytte av internasjonalt kunnskapsgrunnlag om fag- og yrkesopplæring i vårt arbeid med å nå nasjonale mål.

SRY viderefører internasjonal gruppe

SRY ber den internasjonale gruppen konstituere seg selv. Revidert strategi for det internasjonale arbeidet i SRY for perioden 2017-2021 er vedlagt. SRY ber gruppen lage forslag til handlingsplan for perioden i tråd med mandat gitt av SRY.

SRY ser det særlig viktig å knytte det internasjonale arbeidet tettere til det arbeidet vi gjør nasjonalt og ber derfor den internasjonale gruppen særlig prioritere og konkretisere tiltak som kan bidra til å nå nasjonale mål vi allerede jobber med som f eks

- mål om å få flere lærlinger til å delta i mobilitetsopphold som del av videregående opplæring
- samfunnskontraktens mål om flere lærlingeplasser
- arbeid med kvalitet i fag- og yrkesopplæring

Med utgangspunkt i strategien (vedlagt) og nasjonale mål i fag- og yrkesopplæringen skal den internasjonale gruppen utarbeide en handlingsplan som konkretiserer strategien for perioden 2017-2021.

Forslag til vedtak

SRY viderefører det internasjonale arbeidet gjennom en egen arbeidsgruppe: SRYs internasjonale gruppe. SRY vedtar gruppens forslag til strategi (vedlegg 1) med de endringer som eventuelt kommer i møtet 07.11.17. SRYs internasjonale gruppe legger fram forslag til handlingsplan for sitt arbeid til neste møte 14.12.17.

³ OECD-prosjekt om læring i arbeidslivet (workbased learning). Våren 2016 ble det gjennomført en workshop i Sveits knyttet til prosjektet. SRYs arbeidsgruppe deltok. SRY har på bakgrunn av innspill fra SRYs internasjonal gruppe vedtatt å opprette en ny arbeidsgruppe som skal se på den totale virkemiddelbruken i videregående opplæring. Jf. SRY-sak 24.09.17.

Vedlegg 1

Samarbeidsrådet for yrkesopplærings strategiplan for internasjonalt samarbeid i fag- og yrkesopplæringen 2017-2021

Fag- og yrkesopplæringen er et sentralt tema innen flere internasjonale organisasjoner bla EU, OECD og UNESCO, samt i nordisk samarbeid. Samarbeidsrådet for fagopplæringen (SRY) ser at de internasjonale prosessene som diskuteres i disse organene ofte får konsekvenser for den nasjonale fag- og yrkesopplæringen, og at det dermed er behov for en systematisk tilnærming til de internasjonale problemstillingene.

Stortingsmeldinger og nytt mandat fremhever aktiv rolle i internasjonaliseringsarbeidet

Flere stortingsmeldinger understøtter betydningen av internasjonalisering av utdanning. Meld. St. 14 (2008-2009) *internasjonalisering av utdanningen* fremhever internasjonalisering som et virkemiddel for kvalitet og faglig utvikling i opplæringen. Meldingen fremhever også at det er viktig at partene i arbeidslivet er involvert i internasjonaliseringsarbeidet. En styrket rolle for SRY i dette arbeidet blir særlig fremhevet.

SRYs mandat 2017-2021

SRY skal

- ha en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet for å utvikle fag- og yrkesopplæring.
- arbeide for å fremme yrkesfagenes status i arbeidslivet, og bedre tilgangen på læreplasser
- bidra til å utvikle fag- og yrkesopplæringen, inkludert karriereveiledning, slik at den ivaretar den enkeltes, virksomhetenes og samfunnets behov for kompetanse
- bidra til samarbeid mellom aktuelle aktører for fag- og yrkesopplæringen nasjonalt, regionalt og lokalt, samt mellom bransjer og sektorer
- gi råd om fag- og yrkesopplæringens rolle i den samlede utdannings- og kompetansepolitikken
- ta initiativ til forskning og innovasjon i fag- og yrkesopplæringen
- gi råd om antall faglige råd og rådernes arbeidsområde og sammensetning

Hvordan kan SRY spille en aktiv rolle i internasjonalt samarbeid om fag- og yrkesopplæring?

Et mer globalisert arbeidsliv, klimautfordringer, migrasjon, teknologiutvikling, omstilling i norsk økonomi og store endringer i utdanningssektoren påvirker internasjonaliseringsarbeidet og gjør det mer aktuelt.

Internasjonalisering skal styrke kvaliteten i utdanningen, samt skape nye nettverk og relasjoner mellom Norge og resten av verden. Videre er internasjonalisering viktig for å bidra til interkulturell kompetanse og mellommenneskelig forståelse, og for å fremme innovasjon og nytenkning.

For å tilnærme seg det internasjonale feltet skal SRY involvere seg i diskusjoner om internasjonal tematikk i Norge og på det internasjonale nivå. Ved å ha en aktiv rolle i det internasjonale samarbeidet bidrar SRY til å utvikle fag- og yrkesopplæringen. SRY må ha kunnskap om og forståelse for de internasjonale prosessene. SRY vil via å delta i aktuelle internasjonale fora kunne påvirke prosesser som kan ha betydning for nasjonal politikktutforming.

Konkretisering av den europeiske politikken er en dynamisk prosess som i stor grad baserer seg på samarbeid og utveksling av erfaringer. Norge bør på et tidligere tidspunkt vurdere mulige konsekvenser av bla EU-/OECD-

politikken for fag- og yrkesopplæringen. SRY ønsker å delta i diskusjon av begrunnelser før vi eventuelt drøfter tekniske sider ved implementering.

For å oppnå dette skal SRY i perioden:

1. ta aktiv del i arbeidet om internasjonalisering av fag- og yrkesopplæringen og bidra til å sette internasjonalisering av utdanning på dagsorden hos relevante aktører, herunder delta i aktuelle internasjonale fora.
2. arbeide for å synliggjøre internasjonalisering av fag- og yrkesopplæring
3. følge med på relevante saker og prosesser som diskuteres i blant annet EU, OECD, UNESCO, Cedefop og Nordisk samarbeid om fag- og yrkesopplæring og gjøre tilgjengelig forskningsrapporter, statistikk og andre relevante dokumenter

SRYs internasjonale gruppe videreføres

SRYs internasjonale gruppe videreføres i perioden 2017-2021. Gruppen skal ha et særlig fokus på å følge internasjonale prosesser og aktiviteter innen fag- og yrkesopplæring som bidrar til å underbygge SRYS mandat. Gruppen skal legge fram saker for SRY med betydning for nasjonal politikktutforming innen fag- og yrkesopplæring, samt rapportere til SRY en gang pr år i tråd med punkt 1-3 over.

Vår saksbehandler: Inger Lise Stiang
E-post: ils@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 27.10.2017
Vår referanse:
Deres dato:
Deres referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 27.10.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

SRY-sak 20-06-17	Fagfornyelse av arbeidslivsfaget
Dokument	Til behandling
Innstilling	SRY oppnevner inntil tre personer som referansegruppe for arbeidet med kjerneelementer i arbeidslivsfaget.
Vedlegg	Utkast til kjerneelementer til ny læreplan for arbeidslivsfag på ungdomstrinnet, per. 23. oktober 2017.

Bakgrunn for saken

Utdanningsdirektoratet ønsker å få innspill fra en referansegruppe på inntil tre personer som forankres i SRY, for å styrke arbeidet med kjerneelementer i arbeidslivsfaget (ALF). Referansegruppen skal sette seg inn i arbeidet som er i gang med å lage kjerneelementer i arbeidslivsfaget i lys av Meld. St. 28 (2015–2016) *Fag – Fordypning – Forståelse – En fornyelse av Kunnskapsløftet, Verdier og prinsipper for grunnopplæringen - overordnet del av læreplanverket og Framtid, fornyelse og digitalisering: Digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017–2021*.

Vi ønsker tilbakemeldinger fra referansegruppen som kan gjøre arbeidslivsfaget innholdsmessig aktuelt som en introduksjon til arbeidsoppdrag og prosesser som eleven vil møte i yrkesrettede utdanningsprogram i videregående opplæring.

Representantene som oppnevnes får hver for seg et honorar for inntil ti timer for arbeidet. Innspillene sendes til Utdanningsdirektoratet på e-post til Inger Lise Stiang (ils@udir.no) innen 21. november 2017. Gruppen kan velge selv om den vil sende et samlet dokument eller om representantene sender hvert sitt innspill.

Forslag til vedtak

SRY oppnevner inntil tre personer som referansegruppe for arbeidet med kjerneelementer i arbeidslivsfaget.

Lenker

Læreplan for arbeidslivsfag på ungdomstrinnet <https://www.udir.no/kl06/ARB1-02>
Meld. St. 28 (2015–2016) Fag – Fordypning – Forståelse – En fornyelse av Kunnskapsløftet: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-28-20152016/id2483955/sec1?q=fag#match_0
Verdier og prinsipper for grunnopplæringen - overordnet del av læreplanverket: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen/id2570003/>
Framtid, fornyelse og digitalisering: Digitaliseringsstrategi for grunnopplæringen 2017–2021: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/framtid-fornyelse-og-digitalisering/id2568347/?q=digitalisering>

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

SRY-orienteringssak	KD informerer om saker og prosesser innenfor fag- og yrkesopplæringsfeltet
Dokument	Til informasjon
Innstilling	Informasjonen tas til orientering
Vedlegg	

KD informerer om saker og prosesser innenfor fag- og yrkesopplæringsfeltet

I SRY-møtet 9. oktober 2017 ble det gjennomført et gruppearbeid som skulle gi innspill til en plan for SRYs arbeid i fireårsperioden rådet er oppnevnt (2017-2021). I gruppebesvarelsene kom det frem at SRY ønsker at KD informerer om saker og prosesser innenfor fag- og yrkesopplæringsfeltet.

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-diskusjonssak	Bedre synliggjøring av SRY
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	Basert på innspillene vil SRYs ledelse vurdere tiltak for å synliggjøre SRY
Vedlegg	

Bedre synliggjøring av SRY

SRY arbeidet i møte 9.10.2017 med oppfølging av mandat for SRY. I gruppearbeidene kom det frem at SRY burde synliggjøres bedre i den offentlige utdanningsdebatten. Ledelsen i SRY ønsker at rådet drøfter og gir innspill til hvordan SRY kan synliggjøres bedre i den kommende fireårsperioden.

Forslag til vedtak

Basert på innspillene vil SRYs ledelse vurdere tiltak for å synliggjøre SRY

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratet

SRY-diskusjonssak	Plan for SRYs arbeid i perioden 2017 - 2021
Dokument	Til diskusjon
Innstilling	Basert på diskusjonen i SRY utarbeides det et eventuelt vedtak i saken
Vedlegg	Gruppebesvarelse fra diskusjon om oppfølging av mandat for SRY 2017-2021

Plan for SRYs arbeid i perioden 2017 - 2021

Bakgrunn

I SRY-møtet 9. oktober 2017 ble det gjennomført et gruppearbeid som skulle gi innspill til en plan for SRYs arbeid i fireårsperioden rådet er oppnevnt (2017-2021). Basert på disse innspillene har sekretariatet forsøkt å sette opp overordnede temaer til diskusjon i SRY i årene fremover.

Forslag til temaer

1. Hvordan arbeide mot et mer seriøst arbeidsliv?
2. Rådgivning og karriereveiledning
3. Digitalisering og teknologi: effekter på arbeidsliv og utdanning i fremtidsperspektiv
4. Bærekraft og miljø: effekter på arbeidsliv og utdanning
5. Innovasjon og entreprenørskap: effekter på arbeidsliv og utdanning
6. Inkludering og «Excellence»
7. Gjennomgang av virkemiddelbruken i fag- og yrkesopplæringen

SRYs ledelse ønsker en drøfting av om og i tilfelle hvordan SRY skal behandle disse punktene/temaene i fireårsperioden 2017-2021.

Forslag til vedtak

Basert på diskusjonen i SRY utarbeides det et eventuelt vedtak i saken

Vedlegg 1

Gruppebesvarelse fra diskusjon om oppfølging av mandat for SRY 2017-2021

Gruppe 1

- Viktig at SRY jobber mot et seriøst og fremtidsrettet arbeidsliv, eksempelvis som i byggebransjen. Det kan vurderes å nedsette arbeidsgruppe som tar utgangspunkt i dette og som selv definerer mandatet og SRYs rolle.
- Synliggjøre hvilken kompetanse fagbrevet gir, eksempelvis BUA-faget, et fag som har utviklet seg over tid. Hvordan kan man gi yrkesfagene bedre status og synliggjøre kompetansen fagbrevet gir?
- Kjønnsbalanse inn i arbeid og utdanning, fortsatt segregert, fortsatt skjev balanse
- Miljøbevissthet og HMS
- Hvilke pågående arbeidsgrupper viktige? Den internasjonale arbeidsgruppen og ny gruppe som skal jobbe mot fremtidsrettet arbeidsliv bør videreføres
- Viktigheten av generelt godt kunnskapsgrunnlag, hva mener vi med kunnskap? Hva finnes? Utviklingsredegjørelsene til FR – synliggjøre disse bedre.
- SRYs mandat: Særlig to punkter det må tas tak i: 1) ta initiativ til forskning og 2) aktiv rolle internasjonalt arbeid. Handler om et arbeidsliv der fagarbeiderens rolle må synliggjøre. Lage en struktur for hvordan SRY kan jobbe videre med disse temaene.
- Innovasjon i fagopplæringen - Forskningsrådet og Innovasjon Norges rolle inn i dette arbeidet. Nedsette arbeidsgruppe som kan analysere dette videre og lage forslag til mandat
- Hvordan blir kompetansen til fagarbeidere brukt og hva ligger i den? Kunnskapen om dette er svak i arbeidslivet for en del fag. Eksempel BUA-faget

Gruppe 2

- Utvikle FY bedre: jenter og teknologi, kjønnsbalanse ulike departementer og deler av staten, kan også invitere andre deler av regjering/staten
- Bevissthet på å være proaktiv
- Være litt uavhengig av hvordan staten er organisert også
- FY i en spagat: mange ting på en gang, f.eks. både studieforbereidende og fagopplæring: hvordan bidra til å få fram egenart og særtrekk for en handlingsplan
- Karriereveiledning: hvordan få mer kompetanse om fagopplæring
- Kompetanse Norge og karrierearbeidet deres?
- FY i den samlede utdannings- og kompetansepolitikken: informasjonsbehov og forståelse
- Behovet for yrkesfaglærere og rekruttering av lærere
- Status og info om FY: Hva kan gjøres i grunnskolen? Få annen kunnskap
- Silotenkninga
- Klyngeerfaringer som eksempel når det gjelder kompetanse
- Forskning og innovasjon, opposisjon ved diskusjoner i SRY: Få noen som kan si noe om hva skal vi (SRY) gjøre med dette? Ikke bare "Det var interessant, vi går videre"
- Eks: kapasitetsløft utlysning i FR

- Bidra til ... pkt 3: Ref. politiske beslutninger om dimensjonering og unges rett der det fattes vedtak politisk om unges valg
- Fremme status - FY også knytta til grunnskole, men også faglærerrekuttering, yrkesfaglærerløftet
- Hva vet ungdom og andre om fagopplæring

SRY bør bidra til å synliggjøre egenart. SRY kan heve seg over hvordan staten er organisert i sin tilnærming og valg av tema (arbeidsliv, kjønn, samlet kompetansepolitikk)

SRY bør åpne seg mer utover, få innspill og ta opp aktuell forskning, men og med et opplegg for opposisjonistinnlegg. SRY bør være mer proaktive, se etter "mørkt fastland"

Gruppe 3

- I saksforberedelsene ha med både utdanningsperspektiv og arbeidslivsperspektiv
Hva betyr det for partene?
- SRY sette saker på dagsorden i tillegg til å håndtere innspill fra direktoratet og departement, også klokt å lage en handlingsplan for arbeidet
- Eksempler på saker og temaer; fag- og yrkesopplæringens betydning for verdiskapning/samfunns- og arbeidsliv og utviklingen videre, hva betyr utviklingen i arbeidslivet for fag- og yrkesopplæringen, konsekvenser for digitalisering og innovasjon, arbeidsinnvandring og fag- og yrkesopplæring mm
- Sikre bedre arbeidsprosesser – litt lenger tid på sakspapirer til forankring og forarbeid.
- Sette temaer på dagsorden til neste år i forbindelse med behandling årsplan
- KD bør ha en fast orientering på hvert møte slik at SRY får info om saker på et tidlig tidspunkt
- Sette eksterne innledere på dagsorden på de ulike temaene – f.eks. leder KBU
- SRY spille inn til KBU på temaer som det er behov for å utrede – med særlig fokus på fagopplæringen
- SRY løfte fram temaer og forskningsbehov, formidle forskning og vise hva som fungerer godt i fagopplæringen – rolle i å fram snakke fag- og yrkesopplæringen
- Synliggjøre SRY utad i større grad, løfte fram gode eksempler og historier
- SRY sette opp mål og aktiviteter for hele perioden – utfra utfordringsbildet – eks dimensjonering
- Læreplasser – regionalt / lokalt arbeid
- Karriereveiledning
- Obs – viktig at SRY setter opp mål og aktiviteter som SRY kan nå resultater på

Vår saksbehandler: Sekretariatet for SRY

E-post: kgk@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato:
30.10.2017
Vår
referanse:
2017/109

Deres dato:

Deres
referanse:

SRY-møte 6 2017

Dato: 07.11.2017
Sted: Utdanningsdirektoratets lokaler, Oslo

SRY-orienteringssak	Søkere til læreplass og godkjente kontrakter per 1. oktober
Dokument	Til informasjon
Innstilling	Informasjonen tas til orientering
Vedlegg	

Søkere til læreplass og godkjente kontrakter per 1. oktober

Utdanningsdirektoratet presenterer informasjon om søkere til læreplass og godkjente kontrakter per 1. oktober 2017.

Forslag til vedtak

Informasjonen tas til orientering